

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Škola:	Střední škola obchodní, České Budějovice, Husova 9
Projekt MŠMT ČR:	EU PENÍZE ŠKOLÁM
Číslo projektu:	CZ.1.07/1.5.00/34.0536
Název projektu školy:	Výuka s ICT na SŠ obchodní České Budějovice
Šablona V/2:	Inovace a zkvalitnění výuky směřující k rozvoji odborných kompetencí žáků středních škol
Číslo šablony:	VY_52_INOVACE_ODV_781
Předmět:	Odborný výcvik
Tematický okruh:	Prodej a manipulace se zbožím
Autor, spoluautor:	Věra Švagrová
Název DUMu:	Ryby – prodej ryb
Pořadové číslo DUMu:	01
Stručná anotace:	
Prezentace je zaměřena na znalost druhů ryb v prodeji, poskytnutí odborného poradenství při prodeji ryb. Bezpečnost práce při prodeji a předcházení škodám při prodeji ryb.	
Ročník:	I. ročník
Obor vzdělání:	66 -41-L/01 Obchodník
Metodický pokyn:	Výklad při prezentaci, ukázka a nácvik prodeje
Výsledky vzdělávání:	Žák kultivovaně a na odborné výši komunikuje a připraví nebo upraví zboží k prodeji a uplatňuje při tom estetické hledisko. Dodržuje zásady hygieny, poskytne spotřebiteli odborné informace. Dodržuje bezpečnost při práci, zvládá metody hodnocení jakosti a předchází možným škodám na zboží
Vytvořeno dne:	19. 12. 2012
Pokud není uvedeno jinak, uvedený materiál je z vlastních zdrojů autora.	

Ryby

Rozdělení ryb :

Ryby můžeme rozdělovat podle různých hledisek:

◆ podle původu

- ✓ sladkovodní, mořské, tažné

◆ podle obsahu tuku

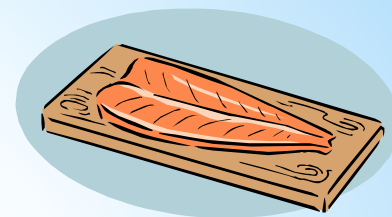
- ✓ netučné (např. treska, kapr, štika)
- ✓ tučné (např. tuňák, úhoř, losos)

◆ podle zoologického hlediska

- ✓ chrupavčité, obratlovité

Charakteristika ryb a význam pro výživu

- ◆ Rybí maso je bohaté na :
 - plnohodnotné bílkoviny (15-20%)
 - minerální látky (fosfor, mořské obsahují jód, fluór, sodík a vápník).
- ◆ Bílé rybí maso obsahuje méně minerálních látek než červené.
- ◆ Rybí maso je bohaté ve svalovině a vnitřnostech na vitamíny A, B₁, B₂, B₁₂, tučné ryby mají vitamíny. A a D

- ◆ Rybí tuk nazývaný také trán je rovnoměrně rozložen a má vysokou biologickou hodnotu.
- ◆ Rybí maso obsahuje hodně vody 60 - 80%, proto podléhá velmi rychle zkáze. Uchováváme dobře chlazené nebo mrazené.
- ◆ Rybí maso má málo purinových látek.
- ◆ Je lehce stravitelné a vhodné na různé druhy diet. Kvalita masa je ovlivněna prostředím ve kterém ryby žijí, výživou, pohlavím, věkem, ročním obdobím, druhem a způsobem lovu.

Jakostní znaky

Část ryby	Znaky čerstvé ryby	Ryby nevhodné k prodeji a konzumaci
Tělo ryby	Stisk prstu nezanechává na mase při stisku žádný dolík, maso je pevné a elastické, kůže neporušená, málo hlenu, šupiny pevně přilínají a jsou hladké	Dolík vytvořený tlakem prstu se nevyrovná, matný a vybledlý povrch masa, šupiny se uvolňují, kůže má zvýšené množství hlenu
Oči ryby	Průzračné, lesklé, trochu vypouklé, rohovka průhledná	Matné nebo zapadající či zapadlá rohovka
Rybí žábry	Růžové nebo červené, neslepené	Špinavě hnědé až šedé, zahleněné, jednotlivé žábry nejdou rozeznat
Řitní otvor	Uzavřený	Vystouplý, zanícený až červený
Maso ryby	Tuhé, bělavé, načervenalé (dle druhu), žilky u páteře červené, pevné elastické	Nažloutlé až šedavé, změkklé, blátivé, páchnoucí má šedé žilky až do černa
kosti	Drží pevně ve svalu	Uvolňují se lehce od masa
pach	Charakteristický rybí, nevtíravý	nepříjemný, ostrý, čpící až hnilobný

Sladkovodní ryby

Nejčastěji v prodeji :

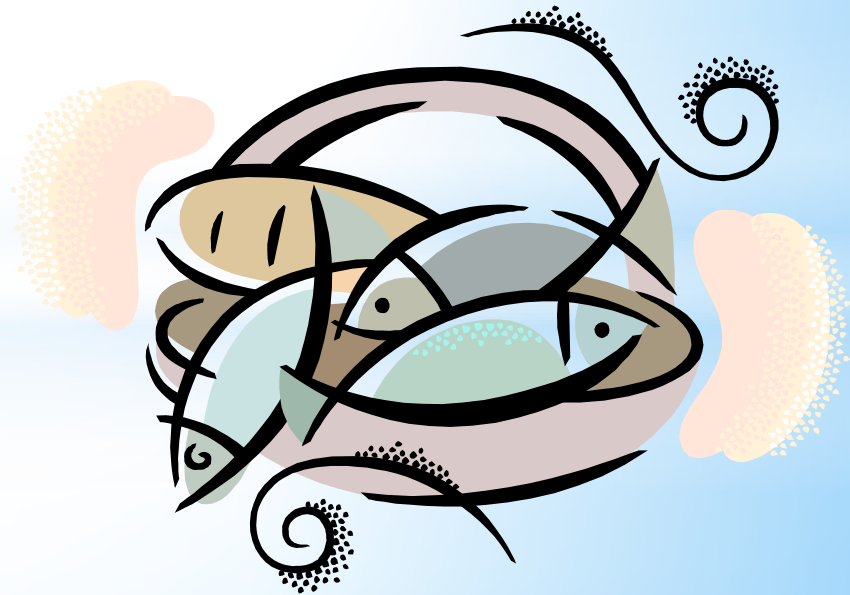
- Kapr obecný - naháč, lysec, šupináč
- Amur bílý
- Štika obecná
- Okoun
- Lín obecný
- Candát obecný
- Cejn velký
- Sumec
- Pstruh obecný, duhový, červený, jezerní, mořský
- Tolstolobik
- Tilápie nilská
- Pangasius (sumeček žraločí)

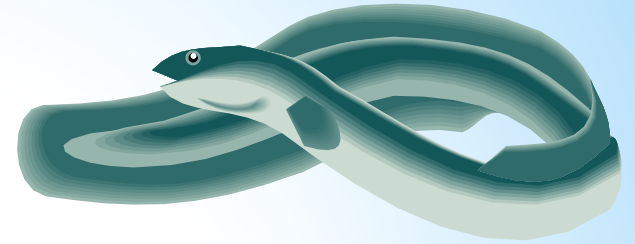
Mořské ryby

Nejčastěji v prodeji :

- Treska obecná, sled'
- Mořská štika, Mořský losos, losos
- Makrela
- Tuňák obecný
- Mořský d'as, Mořský jazyk, Mořský úhoř
- Sardel, Sardinka, Šprota
- Kambala
- Žralok
- Jeseter, Vyza
- Halibut
- Ropušnice

Tažné ryby

Patří sem :

Úhoř říční, Jeseter, Losos

Jsou to ryby, které se přemísťují na místa, kde nacházejí vhodnější podmínky pro nastupující životní období.

Některé ryby se stěhují buď **z moří do řek** (migrace anadromní) - patří sem některé druhy ryb **lososovitých a jeseterovitých**, které žijí v moři a na výtěr se stěhují vysoko proti tokům řek,

Nebo opačně ze **sladkých vod do moře** (migrace katadromní).

V prodeji jsou ryby:

- Živé – prodej z nádrží nebo kádí možno i upravit (zabít, vykuchat, naporcovat)
- Chlazené – ryby jsou vystavené na ledové tříšti buď celé, půlené, nebo ve filetech, možno naporcovat
- Mražené – celé ryby s hlavou i bez, jako porce nebo filé
- Části – hlavy, vnitřnosti
- Upravené sušením, uzením, solením a ostatní výrobky z ryb

Cvičení

Vyjmenujte :

✓ sladkovodní ryby v nabídce

✓ Mořské ryby v nabídce

✓ Proč je doporučena konzumace ryb ?

✓ Obsahuje rybí maso vitaminy ?

✓ Podle jakých znaků poznáte čerstvost ryb ?

Proved'te dodatečnou nabídku ke koupi :

✓ Živého kapra

✓ Chlazeného pstruha

✓ Zmrazeného lososa

Najdi názvy 4 mořských a 4 sladkovodních ryb

L	A	K	S	O	S	O	L	O	S
M	K	T	R	E	S	K	A	Ď	M
T	K	S	K	C	Í	O	S	A	H
Ú	E	A	Ď	S	A	U	Ř	L	Ř
J	Z	E	P	B	M	N	I	D	E
M	L	Ř	I	R	Í	Ř	D	K	M
S	O	Z	V	L	L	B	M	Á	P
M	A	K	R	E	L	A	J	E	T

Správné řešení

			S	O	S	OO	L		
		T	R	E	S	KK	A		
	K			C		O			
		A	Ď		A	U			
		E	P			N			
	L			R	Í		D		
S				L				Á	
M	A	K	R	E	L	A			T

Citace a použité materiály :

ANDERLE, Peter a Helmuth SCHWARZ.
*Zbožíznalství: požívatiný - potraviny,
pochutiny. 2. vyd. Praha: SNTL, 1996,
249 s. ISBN 80-902-1103-8.*

Klipart sady Microsoft Office

Vlastní zkušenosti